

Barnkonsekvensanalys gällande förskole- och skolstruktursutredning

Inledning

Barnkonsekvensanalysen är framarbetad utifrån SKR:s stödmaterial till fördjupad bedömning av barnets bästa, genomförd av lärande- och kulturförvaltningens barnrättskoordinator, rubriceringar och struktur är anpassat utifrån frågeställningens karaktär. ([Barnkonsekvensanalys](#) | [SKR Webbfamilj](#) | [SKR](#)).

Syftet med att genomföra en barnkonsekvensanalys eller prövning av barnets bästa är att försäkra sig om att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet inom en verksamhet. Detta innebär att man gör en helhetsbedömning av vad som är den bästa lösningen för barnet eller grupper av barn, en prövning av barnets bästa ska göras oavsett om barn berörs direkt eller indirekt.

Innan ett beslut tas måste man först analysera och identifiera vad som är barnets bästa. Sedan jämför man det med andra relevanta intressen. Ibland handlar det om flera barn eller grupper av barn, och då kan olika barns bästa krocka med varandra. Om barnets bästa inte blir det som avgör, måste det motstående intresset vara legitimt, viktigt och rimligt. Ett beslut kan vara bra för vissa och dåligt för andra, och det ska redovisas även om man inte kan slå fast ett tydligt ”barnets bästa”.

FN:s konvention om barnets rättigheter, också kallad Barnkonventionen har funnits sedan 20 november 1989 och innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige.

Barnkonventionen innefattar 54 artiklar som vilar på fyra grundprinciper;

- Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras (artikel 2)
- Vid alla åtgärder och beslut ska barns bästa beaktas (artikel 3)
- Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6)
- Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem (artikel 12)

Viktiga begrepp

Barn

Personer i åldern 0-18 år

Barnsyn

Detta innebär att barnet betraktas som en rättighetsbärare och ska ses som en kompetent och självständig individ så långt det är möjligt. Alla aktörer runt barnet har som uppdrag att se till att barnets rättigheter tillgodoses. En utgångspunkt i barnkonventionen är att familjen är den grundläggande och naturliga enheten för ett barn. Föräldrar eller andra vårdnadshavare har i första hand ansvaret för barns överlevnad och utveckling och ska se till barnets bästa. Samtidigt har offentliga aktörer det yttersta ansvaret för ett barns överlevnad och utveckling och för att barnet ges det skydd och stöd som det behöver.

Barnkompetens

Detta omfattar den formella kunskap som inhämtas genom utbildning, erfarenhetsbaserad kunskap och yrkeserfarenhet genom kontakt med barn samt kompetens och erfarenheter från att själv ha varit barn, ha egna barn eller barnbarn.

Barnperspektiv

Detta innebär att en vuxen så långt det är möjligt sätter sig in i ett barns situation och försöker se till barnets bästa. Det handlar också om att göra sitt bästa för att förstå och respektera barns erfarenheter, upplevelser, uppfattningar och handlingar.

Barnets perspektiv

Detta är det enskilda barnets åsikter, tankar och föreställningar om sin livssituation och de sammanhang hen befinner sig i. Barnets perspektiv innebär att barnet självt blir lyssnat på och att det utifrån ålder och mognad ges möjlighet att få bidra med sina erfarenheter, synpunkter och förslag. Om det av speciella skäl inte är möjligt att göra detta, är det viktigt att hämta barnets åsikter i efterhand.

Barnrättsperspektiv

Detta innebär att vid varje beslut eller åtgärd som rör barn beakta, att dess rättigheter tas tillvara som barnets bästa, likvärdighetsprincipen, barnets synpunkter, barnets rätt att leva och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov, barnets intresse på kort och lång sikt och att tillräckliga resurser avsätts.

A Förberedande ställningstagande

Bakgrund och frågeställning

Kommunfullmäktige har gett lärandenämnden i Nybro kommun i uppdrag att ta fram förslag på en långsiktigt hållbar struktur för förskolor och skolor, med utgångspunkt i demografi, effektivitet och kvalitet. Bakgrunden är vikande barnkullar, höga infrastrukturkostnader och behovet av att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever. Målet är att resurser ska styras mot undervisning och stödinsatser, samt att minska segregation och öka målpuffyllelsen.

Lärandenämnden har i sin tur gett förvaltningen i uppdrag att ta fram två förslag. Förvaltningen har därför sedan januari 2025 utrett frågan och har enligt uppdraget presenterat två förslag för lärandenämnden.

Båda förslagen syftar till att skapa en mer hållbar och likvärdig förskole- och skolstruktur, där resurser används effektivare och fler elever får tillgång till behöriga lärare och goda lärmiljöer. Förslagen innebär dock förändringar för både personal, barn, elever och vårdnadshavare, och kräver fortsatt dialog och anpassning över tid.

Genom att anpassa verksamheterna i takt med minskande barnantal kan förskolor och skolor säkerställa att kvalitetskraven uppfylls och att barnkonventionens principer följs. Detta skapar förutsättningar för en stabil organisation med behörig personal och goda lärmiljöer. Genom att undvika ett stort överskott av lediga platser stärks möjligheterna till långsiktig planering och hållbar utveckling.

Ärendets frågeställning

- Hur de två framtagna förslagen samt ett ickebeslut påverkar barn på kort och lång sikt utifrån barnets bästa.
 - Vad är viktigt att ta hänsyn till i den fortsatta processen för att det ska bli bra för barnen
 - I de fall det finns risker för att barn påverkas negativt, eller där barnkonventionen ej uppfylls, anges kompensatoriska åtgärder

Anledning till barnkonsekvensanalys av ärendet

Barn och elever påverkas av hur en förskole- och skolstruktur ser ut. Vid förändringar av förskole- och skolstrukturen är det viktigt att väga in hur barnens möjligheter till likvärdig utbildning påverkas, särskilt för barn i socioekonomiskt hårt utsatta områden, på landsbygd och mindre orter. Det är också viktigt att säkerställa att alla barn får tillgång till behöriga lärare, en trygg lärmiljö och undervisning som möter deras behov – oavsett vilken skola de går på eller var de bor.

Vilka barngrupper/vilket barn berörs av frågan?

Barn i lärandenämndens verksamheter för förskola, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola och gymnasieskola.

Vilka andra aktörer/grupper berörs av frågan

- Vårdnadshavare till ovanstående barngrupper
- Förskole-, fritids- och skolpersonal kopplade till ovanstående barngrupper
- Lärandenämnden
- Kommunfullmäktige
- Fackförbund

Vem/vilka fattar beslut?

Lärandenämnden fattar beslut den 28 januari för fortsatt hantering till kommunstyrelsen. Ett slutgiltigt beslut tas i kommunfullmäktige.

Vilka ska informeras om beslutet

Beslutet informeras och offentliggörs i enlighet med nämndens gängse rutiner.

Hur ska beslutet informeras

Beslutet informeras och offentliggörs i enlighet med nämndens gängse rutiner.

Hur och när ska beslut följas upp ur ett barnrättsperspektiv

Enligt det beslut som fattas i lärandenämnden januari 2026 enligt gällande lagstiftning och styrdokument.

B Inhämtning av information

Lagar, forskning och relevanta rapporteringar

Vilka artiklar i barnkonventionen är aktuella för att utreda frågan om barns bästa i aktuellt ärende

Direkt tillämplig

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas. Barns bästa ska identifieras och väga tungt även fast det inte är enskilt avgörande. Om det slutgiltiga beslutet inte innebär barns bästa, bör kompensatoriska åtgärder sättas in.

Övriga grundprinciper

Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Principer kopplade till utbildning

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning. Barnet har rätt till utbildning och grundutbildningen ska vara obligatorisk och kostnadsfri. Olika former av undervisning efter grundutbildningen och yrkesvägledning ska vara tillgänglig och åtkomlig för barn. Högre utbildning ska vara tillgänglig för alla på grundval av förmåga. Disciplinen i skolan ska upprätthållas så att barnets rättigheter respekteras.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle. Utbildningen ska stärka barnets förmåga att respektera alla mänskliga rättigheter och främja en kultur som genomsyras av värderingar som grundas på mänskliga rättigheter. Målet är att förbereda barnet för vuxenlivet genom att utveckla dess färdigheter, förmåga till lärande och andra kompetenser samt barnets mänskliga värdighet, självkänsla och självförtroende.

Vilka övriga lagstiftningar och styrdokument rör frågan som provas

- Skollag (2010:800),
- Kommunplan med budget 2026 plan 2027-2029,
- Jämställt och jämlikt för barns rättigheter LÄN 2025-395
- Skolskjutsreglemente KS 2023-144
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22, 2025)
- Läroplan för förskolan (Lpfö 18, reviderad 2025)

Forskning, statistik eller rapporter som är relevant för frågan

I denna barnkonsekvensanalys tar vi avstamp i relevant och aktuell forskning, med ett tydligt fokus på barnperspektivet. Analysen bygger både på den forskningsöversikt som tagits fram inom ramen för utredningen och på en omvärldsspaning av forskning från andra barnkonsekvensanalyser inom liknande frågeställningar och områden

Skolverkets rapport *Segregation och likvärdighet i förskolan 2025* [länk](#) visar på att det finns en uttalad segregation efter barns socioekonomiska bakgrund och migrationsbakgrund mellan förskolor. Samtidigt sker det ingen större kompensatorisk resursfördelning till förskolan. Det finns en viss kompensatorisk resursfördelning med avseende på personaltätheten. Däremot är andelen personal som har förskolläraexamen något lägre på dessa förskolor.

Rapporten visar också att det finnas en samvariation mellan förskolans sammansättning av barn och barnets senare resultat på nationella proven i årskurs 3 och 6. När barn med lika bakgrund jämförs har de som gått på en förskola med en mindre gynnsam socioekonomisk sammansättning i genomsnitt lite lägre resultat på de nationella proven i årskurs 3 och 6. Detta gäller framför allt för de barn som själva har en mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund.

Skolverket finner i analyserna en positiv samvariation mellan barnens provresultat och av att gå på en förskola som har en hög grad av blandning av barn med olika socioekonomiska bakgrunder. Det tyder på att barn gynnas av att gå på en mer blandad förskola.

Skolverket kan i sina analyser även se en mycket svag samvariation mellan resultaten på de nationella proven och andelen förskollärare respektive andel personal födda i Sverige på förskolan. Barn som gått på förskolor med en högre andel förskollärare och förskolor där en större andel av personalen är födda i Sverige har något bättre resultat på de nationella proven i årskurs 3 och 6. Vad gäller övriga analyserade faktorer som är kopplade till personalen, däribland personaltätheten, ser vi däremot inga samband med barnens senare provresultat.

Skolverket menar att huvudmännen behöver ta ett större ansvar för likvärdigheten i förskolan och fördela resurser mer kompensatoriskt.

Enligt Skolverkets rapport *Barngruppers storlek i förskolan 2016* [länk](#), framgår det att god personaltäthet och mindre grupper har störst betydelse för de yngsta barnen i förskolan. Mindre barngrupper skapar bättre villkor för arbetslagen att kommunicera och interagera med barnen oavsett ålder.

I rapporten *Om sambandet mellan skolstorlek och utbildningsresultat* sammanställd av SKR 2018 [länk](#) konstateras att skolstorlek har en begränsad betydelse för studieresultaten. Det finns enligt rapporten ett samband och det är för meritvärdet i årskurs 9. Rapporten är dock inte heltäckande utifrån det statistikunderlag som fanns tillgänglig vid rapportens skrivande. Rapporten belyser dock viktiga parametrar så som en kostnadsreflektion som kan vara aktuell. I detta sammanhang uttrycks att det finns uppenbara stordriftsfördelar med en större skola kontra flera mindre. Exempelvis är skolor i centralorten, som ofta är större, ofta billigare än skolorna utanför densamma på grund av lägre kostnader för skolskjuts och närhet till andra skolor där skolorna lättare kan nyttja varandra gällande exempelvis lokaler och kompetens och på så sätt vara effektivare. Det betyder inte att resultaten i endera skolan är bättre, men man behöver relatera kostnader mot uppnådda resultat när strategiska beslut ska tas.

I rapporten hänvisas till forskningsöversikten *Skolstorlekens påverkan på elevers skolprestationer och sociala situation i skolan*, skriven av Carl-Henrik Adolfsson 2014 [länk](#). Enligt Adolfsson är det ovanligt att internationell forskning tar upp frågan om det finns en nedre gräns för skolors storlek. Även om mindre skolor ofta har pedagogiska fördelar, kan dessa fördelar avta om skolan blir för liten. Det påpekas även att en kritisk massa är nödvändig för att driva kvalitetsarbetet framåt, men enligt Adolfsson går det inte att ange någon exakt siffra för denna gräns. Med insikt om lokala förutsättningar och resurser kan beslutsunderlag och beslut om skolors existens eller byggnation bli bättre. I slutändan är det dock huvudmannens ansvar att göra dessa avvägningar.

I långtidsutredningen "Stora skillnader i skolkvalitet – en geografisk kartläggning av förädlingsvärden i matematik" (mars 2022) [länk](#), framtagen av Svenskt Näringsliv, framgår att det råder betydande skillnader i skolkvalitet mellan olika delar av landet. Elever på mindre orter och landsbygden presterar generellt sämre på nationella prov än elever i storstadsområden, även när hänsyn tas till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå och tidigare skolresultat. Elever i övriga städer placerar sig resultatmässigt mellan dessa två grupper.

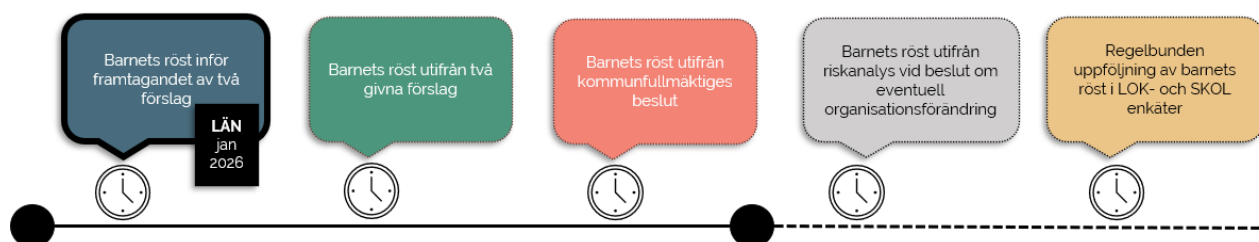
Skillnaderna i skolors bidrag till elevernas kunskapsutveckling (så kallade förädlingsvärden) är så stora att de motsvarar ungefär ett års inläring på högstadiet. Det innebär att barn på landsbygden riskerar att få sämre förutsättningar för vidare studier och framtida möjligheter, om inte särskilda insatser görs.

Det är dock viktigt att komma ihåg att det finns stora variationer även mellan kommuner av samma typ. Det finns landsbygdskommuner med hög kvalitet och storstadskommuner med låg kvalitet. Det betyder att det går att lära av de kommuner som lyckas väl, oavsett geografiskt läge.

Forskningen visar också att skolor med hög andel behöriga lärare, god studiero och undervisning som är anpassad till elevernas behov har bättre resultat. Däremot har skolans storlek eller resurser inte något självklart samband med kvaliteten, utan det är hur resurserna används och hur verksamheten organiseras som är avgörande.

C Analys och bedömning

Barns delaktighet genom hela processen

Barnets röst och delaktighet tas hänsyn till vid flertalet tillfällen under arbetets gång. I aktuell bilaga lyfts ett barnperspektiv baserat på barns röster i det inledande skedet (blå pratbubbla i bilden ovan).

Vilka barngrupper/vilket barn påverkas av beslutet

Barn i lärandenämndens verksamheter för förskola, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola och gymnasieskola.

Ska barngruppen/barnet höras direkt eller genom företrädande

Utredningen bygger på ett brett deltagande från olika samhällsaktörer, medarbetare, barn och elever samt vårdnadshavare. Syftet med detta har varit att ge arbetsgruppen insikter och underlag inför framtagandet av de två förslagen till ny förskole- och skolstruktur.

I syfte att säkerställa barnrättsperspektivet har barn och elever har fått komma till tals genom intervjuer med barnen i förskolan, elevråd/klassråd, där de getts möjlighet att diskutera kvalitetsindikatorer för att lyckas i skolan, även ungdomsrådet har inkluderats i arbetet genom dialoger. Vårdnadshavare har engagerats genom möjlighet att svara på frågor via en digital enkät och i och med detta kunnat bidra med fler perspektiv och röster utifrån ett barnperspektiv med alla barns bästa i fokus.

Även 2025 års LOK-enkät har använts som underlag för samtliga barn- och elevgrupper.

Lärandenämnden har under hela processen via lärande- och kulturförvaltningen haft barnets bästa i fokus. Det är viktigt att det i den fortsatta beslutprocessen finns ett tydligt och uttalat fokus på barnets bästa.

Om barngruppen ska höras genom företrädare: vilka är företrädarna och hur säkerställs att de lyfter barnets röst

I de moment där barngrupper hörts genom rektors observationer av barnen i sina verksamheter har rektorerna utgått från Nybro kommuns framtagna barnchecklista, vilken är utformad för att utgå från ett barnperspektiv.

Statistiken ur LOK-enkäterna 2025 visar det svarsalternativ som högst andel barn svarat. Vidare företräds barnets röst på gruppnivå genom representanter i elevråd samt ungdomsråd.

Barngruppernas åsikter

Barn inom förskolan

Barngruppen får frågor om vad på förskolan som är viktigt för att de ska må bra och ha roligt, hur de upplever hjälpen från lärarna, vad de vill ha hjälp av lärarna med samt hur de oftast brukar känna sig på förskolan just nu. Samtalen hålls i grupp och leds av pedagog som är känd för barnen. Svaren visar att grundkänslan som de flesta barnen kopplar till förskolan idag är glädje, men de beskriver även möjlighet att visa olika känslor såsom blyghet, ilska, saknad efter föräldrar och busig ”tokighet”. I svaren kopplar de känslan av glädje till olika aktiviteter som de tycker om att göra såsom gunga, pärla och leka. Barnens nuvarande upplevelse av förskolan är att de får hjälp av lärarna när de behöver det, även om de ibland får ”vänta på sin tur”. De berättar att lärarna hjälper dem i leken, med pyssel och toalettbesök och vid mat.

LOK-enkät 2025

- 94,2% av barnen i förskolan upplever att lärarna lyssnar på dem och på vad de vill göra.
- 84,6% av barnen i förskolan har inte varit rädda för andra barn på förskolan.
- 93,8% av barnen i förskolan har inte varit rädda för någon av lärarna på förskolan.

Rektorernas observationer utifrån barnchecklistan

Upplevelsen är att barns bästa tillgodoses i förskolan idag. Om personaltätheten minskar på de enheter som ligger över rikets snitt/barn finns risk att barns bästa inte tillgodoses i samma utsträckning. Med färre pedagoger

per barn finns det en ökad risk för fler tillbud och ökade kränkningar. Barnen kan komma att ges sämre förutsättningar och kunskaper inför skolstart. Behoven hos barn som behöver utökad tid, ex. för sin språkliga och/eller sociala utveckling eller utifrån familjesituation kan riskera att inte bli tillgodosedda.

Barn inom grundskolan

Det som barn framhäver som viktigt för att kunna klara skolarbetet är trygg miljö där eleverna känner att de har kompetenta, engagerade, motiverade och tydliga lärare som är närvarande. Samt att de får en lagd arbetsbelastning och där möjlighet till variation och pauser ges. Gällande tryggheten ger eleverna uttryck för ett behov av respektfullt bemötande, med tydliga regler och en miljö där alla känner sig sedda och välkomna.

Att ha någon att prata med, att mobbning inte tillåts och att alla behandlas rättvist. För att skapa arbetsro ser eleverna det som viktigt att lärarna tar ansvar för att minimera störande moment, det vill säga att alla följer reglerna och visar respekt. Även små klasser och frisk luft lyfts som viktiga aspekter att ta hänsyn till.

-Jag tror att det är superviktigt att man är i en hyfsat stor grupp där man känner att man kan hitta nån/några att samarbeta med, tillsammans är allt roligare!

Elev Nybro kommun

LOK-enkät 2025

Fritidshem

- 87,1% av barnen i fritidshemmen upplever att de känner sig trygga på fritids.
- 89,5% av barnen i fritidshemmen upplever att de vuxna på fritids stöttar vid konflikter.
- 87,1% av barnen i fritidshemmen upplever att de vuxna på fritids lyssnar på dem.

F-klass

- 93% av barnen i f-klass känner sig trygga i skolan
- 98% av barnen i f-klass känner att det finns vuxna på skolan som bryr sig om dem
- 58,2% av barnen i f-klass upplever att det är arbetsro på lektionerna

Årskurs 1-3

- 82% av barnen i årskurs 1-3 upplever att de känner sig trygga i skolan
- 87,7% av barnen i årskurs 1-3 svarar att det finns en vuxen på skolan som bryr sig om dem
- 65,1% av barnen i årskurs 1-3 upplever att det är arbetsro på lektionerna "ibland"

Årskurs 4-6

- 74,5% av barnen i årskurs 4-6 känner sig trygga på skolan
- 68,7% av barnen i årskurs 4-6 upplever att vuxna på skolan bryr sig om hur de mår
- 56,1 % av barnen i årskurs 4-6 upplever att det är arbetsro på lektionerna

Årskurs 7-9

- 37,2% av barnen i årskurs 7-9 svarar att de "till stor del" känner sig trygga på skolan
- 30% av barnen i årskurs 7-9 svarar att det "till stor del" finns vuxna på skolan som bryr sig om hur de mår
- 40,3% av barnen i årskurs 7-9 upplever att det är arbetsro på lektionerna "ibland"

Vilka handlingsalternativ finns

- att förslag A genomförs
- att förslag B genomförs
- att en kombination av förslag A och B tas fram
- att ett ickebeslut sker

Nedan beskrivs en analys och konsekvensbeskrivning gällande förslag A och B samt ett ickebeslut. Eventuella varianter av förslagen kan inte beaktas i denna analys. Efter lärandenämndens beslut övergår handläggningen av ärendet till nästa beslutande instans som behöver bevaka barnperspektivet inför beslut.

Identifiera barnets bästa och konsekvenser i förhållande till respektive handlingsalternativ

Förslag A förskolan

Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Eftersom förslaget för förskolan syftar till att skapa en långsiktigt hållbar verksamhet med bibehållen hög kvalitet och likvärdighet för alla barn, har samtliga artiklar inom grundprinciperna beaktats. Genom att organisera större enheter kan resurser användas mer effektivt, vilket frigör medel till personal istället för lokalkostnader. Detta innebär att barnen får tillgång till fler utbildade lärare, ökad trygghet och bättre kontinuitet vid frånvaro. Kollegialt lärande bland personalen stärker undervisningens kvalitet och gynnar därmed barnens utveckling och lärande. Dessutom har barn och elever, utifrån ålder och mognad, fått möjlighet att göra sina röster hörda under processens gång.

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Förslaget för förskolan innefattar ingen risk gällande vårdnadshavares tillgång till plats för sina barn inom förskola, däremot innebär det på kort sikt att cirka 50 av totalt 900 barn får längre resväg till förskolan, vilket i sin tur kan leda till mer tid i bil och att de kanske inte går på samma förskola som sina närmaste grannar.

Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Förslaget för förskolan innebär att verksamheten kan organiseras i större enheter, vilket möjliggör en mer effektiv användning av resurser och därmed ger bättre förutsättningar att rikta stöd och insatser mot barnens individuella behov. Vid alla förändringar är det dock av största vikt att planeringen sker noggrant och att de specifika behov som finns hos enskilda barn uppmärksammas och tillgodoses. Särskilt viktigt är det att säkerställa att barn med funktionsnedsättning får det stöd och de anpassningar som krävs. Det innebär att lärmiljöer, pedagogik och stödfunktioner måste utformas så att de är tillgängliga och inkluderande för alla barn, oavsett förutsättningar. Genom att arbeta systematiskt med inkludering och tillgänglighet kan förslaget bidra till att stärka kvaliteten och likvärdigheten för alla barn i förskolan.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle

Förslaget för förskolan tar hänsyn och säkerställer barns rätt till utbildning samt ger möjlighet till fler förebilder och nya sociala kontakter, vilket kan främja självständighet och social utveckling. Förändringar kan som tidigare nämnts skapa en oro hos vissa barn där det blir av stor vikt att god planering och samverkan.

Förslag A Grundskola

Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Förslaget syftar till att skapa en mer likvärdig och kvalitativ utbildning för alla elever i kommunen. Genom att organisera fler två- och treparalleliga skolor med samma stadier stärks möjligheterna till kollegialt lärande, gemensam kompetensutveckling och riktade satsningar (exempelvis speciallärare i matematik, svenska och engelska). Detta leder till högre kvalitet i undervisningen och bättre stöd för elevernas lärande. Tillgången till behöriga lärare ökar, vilket minskar risken för lärarlösa lektioner och håltimmar. Eleverna får större sammanhang att vistas i, fler sociala kontakter och möjlighet till integration mellan olika socioekonomiska grupper, vilket enligt forskning gynnar utbildningsmiljön och barnens utveckling. Barn och elever har dessutom, utifrån sin ålder och mognad, fått möjlighet att framföra sina åsikter och påverka processen, vilket stärker delaktigheten och säkerställer att beslutet utgår från deras behov och perspektiv.

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Förslaget medför ingen risk för vårdnadshavares möjlighet att få plats för sina barn inom skola och fritidshem. Däremot kommer elever som idag går på Alsterbro 7–9, Kristvallabrunn och Flerohopp skola att behöva åka skolskjuts, vilket tillför ett extra moment både i början och slutet av skoldagen. För vissa elever resulterar detta även i längre resvägar och mer tid i skolbuss. Av de totalt 2 141 eleverna på dessa skolor påverkas 112 av förändringen, varav 62 redan idag åker skolskjuts. Det betyder att ytterligare 50 barn kommer att behöva skolskjuts som en direkt följd av förslaget. För de elever som väljer skolor i annan kommun till följd av förändringen kan rätten till skolskjuts upphöra. Dessutom får barn som bor i Kungshallsområdet längre till sin skola. Eftersom området kan betraktas som socioekonomiskt utsatt kan förslaget medföra negativa konsekvenser i detta förslag främst för de yngsta barnen, från förskoleklass upp till årskurs 3.

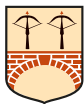
Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Förslaget innebär att verksamheten kan organiseras mer effektivt och möjliggöra mer riktade satsningar som exempelvis speciallärarkompetens inom specifika ämnen så som i matematik, svenska och engelska. När resurser kan samordnas och samplaneringar kan genomföras ges bättre förutsättningar att rikta stöd och insatser mot barnen och elevers individuella behov. Som tidigare nämnts är det vid alla förändringar av största vikt att planeringen sker noggrant och att de specifika behov som finns hos enskilda barn och elever uppmärksammas och tillgodoses. Särskilt viktigt är det att säkerställa att barn och elever med funktionsnedsättning får det stöd och de anpassningar som krävs. Det innebär att lärmiljöer, pedagogik och stödfunktioner måste utformas så att de är tillgängliga och inkluderande för alla barn och elever, oavsett förutsättningar. Genom att arbeta systematiskt med inkludering och tillgänglighet kan förslaget bidra till att stärka kvaliteten och likvärdigheten för alla barn och elever inom skola och fritidshem.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle

Förslaget tar hänsyn och säkerställer barns rätt till utbildning samt ger barn och elever fler kulturella intryck och möjlighet att utvecklas i mer heterogena grupper, vilket gynnar den sociala utvecklingen och lärandet i sig. Förslaget bryter segregation och ger barn och elever med annat modersmål än svenska möjlighet till språkbadsprincipen, dvs att barn möter en varierad språkmiljö med fokus på svenska, vilket i sin tur kan leda till ökade möjligheter att uppnå behörighet till gymnasieskolan. Enligt förslaget kommer vissa klasser på Hanemålaskolan under en övergångsperiod att bli större, med upp till cirka 28 elever per klass. Detta ställer krav på att kompensatoriska åtgärder vidtas för att upprätthålla undervisningens kvalitet. Under dessa år riskerar Hanemålaskolan att bli trångbodd, vilket gör det extra viktigt med välfungerande samverkan för att begränsa de negativa effekterna för eleverna.

Förslag B förskolan

Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Eftersom förslaget för förskolan syftar till att skapa en långsiktigt hållbar verksamhet med bibehållen hög kvalitet och likvärdighet för alla barn, har samtliga artiklar inom grundprinciperna beaktats. Genom att organisera större enheter kan resurser användas mer effektivt, vilket frigör medel till personal istället för lokalkostnader. Detta innebär att barnen får tillgång till fler utbildade lärare, ökad trygghet och bättre kontinuitet vid frånvaro. Kollegialt lärande bland personalen stärker undervisningens kvalitet och gynnar därmed barnens utveckling och lärande. Dessutom har barn och elever, utifrån ålder och mognad, fått möjlighet att göra sina röster hörda under processens gång.

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Förslaget för förskolan innefattar ingen risk gällande vårdnadshavares tillgång till plats för sina barn inom förskola, däremot innebär det på kort sikt att cirka 50 av totalt 900 barn får längre resväg till förskolan, vilket i sin tur kan leda till mer tid i bil och att de kanske inte går på samma förskola som sina närmaste grannar.

Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Förslaget för förskolan innebär att verksamheten kan organiseras i större enheter, vilket möjliggör en mer effektiv användning av resurser och därmed ger bättre förutsättningar att rikta stöd och insatser mot barnens individuella behov. Vid alla förändringar är det dock av största vikt att planeringen sker noggrant och att de specifika behov som finns hos enskilda barn uppmärksammas och tillgodoses. Särskilt viktigt är det att säkerställa att barn med funktionsnedsättning får det stöd och de anpassningar som krävs. Det innebär att lärmiljöer, pedagogik och stödfunktioner måste utformas så att de är tillgängliga och inkluderande för alla barn, oavsett förutsättningar. Genom att arbeta systematiskt med inkludering och tillgänglighet kan förslaget bidra till att stärka kvaliteten och likvärdigheten för alla barn i förskolan.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle

Förslaget för förskolan tar hänsyn och säkerställer barns rätt till utbildning samt ger möjlighet till fler förebilder och nya sociala kontakter, vilket kan främja självständighet och social utveckling. Förändringar kan som tidigare nämnts skapa en oro hos vissa barn där det blir av stor vikt att god planering och samverkan.

Förslag B Grundskola

Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Förslaget stärker kvaliteten i undervisningen genom att barnen får tillgång till fler lärare som är riktade mot specifika årskurser. Lärarna kan samplanera undervisningen, vilket leder till en mer likvärdig utbildning för alla barn och elever. Åldersindelade skolenheter ökar tryggheten, då barnen möter äldre elever först när de själva blivit äldre. Kollegialt utbyte och samarbete mellan lärare gynnar undervisningens kvalitet och därmed barnens

lärande. Färre skolenheter innebär lägre kostnader för fastigheter, vilket frigör resurser till undervisning, en direkt fördel för barnens och elevernas utbildning. Dessutom har barn och elever, utifrån ålder och mognad, fått möjlighet att göra sina röster hörda under processens gång.

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Förslaget medför ingen risk för vårdnadshavares möjlighet att få plats för sina barn inom skola och fritidshem. Däremot gäller samma som i förslag A att elever som idag går på Alsterbro 7–9, Kristvallabrunn och Flerohopp skola behöva åka skolskjuts, vilket tillför ett extra moment både i början och slutet av skoldagen. För vissa elever resulterar detta även i längre resvägar och mer tid i skolbuss. Av de totalt 2 141 eleverna på dessa skolor påverkas 112 av förändringen, varav 62 redan idag åker skolskjuts. Det betyder att 50 elever får förändrade resvägar som en direkt följd av förslaget. För de elever som väljer skolor i annan kommun till följd av förändringen kan rätten till skolskjuts upphöra. Även barn och elever från Madesjö får längre resväg till skola och fritidshem, vilket påverkar de yngsta barnen från förskoleklass och upp till årskurs 3. Detsamma gäller för vissa barn och elever i årskurs F-6 från Paradisskolan samt för Fagerslättsskolans elever inom årskurs 4-6. För dessa yngre barn och elever kan det innebära en större omställning, särskilt för dem som är beroende av vårdnadshavare för att ta sig till och från skolan.

Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Förslaget innebär att verksamheten kan organiseras mer effektivt och möjliggöra mer riktade satsningar. När resurser kan samordnas och samplaneringar kan genomföras ges bättre förutsättningar att rikta stöd och insatser mot barnen och elevers individuella behov. Som tidigare nämnts är det vid alla förändringar av största vikt att planeringen sker noggrant och att de specifika behov som finns hos enskilda barn och elever uppmärksammas och tillgodoses. Särskilt viktigt är det att säkerställa att barn och elever med funktionsnedsättning får det stöd och de anpassningar som krävs. Det innebär att lärmiljöer, pedagogik och stödfunktioner måste utformas så att de är tillgängliga och inkluderande för alla barn och elever, oavsett förutsättningar. Genom att arbeta systematiskt med inkludering och tillgänglighet kan förslaget bidra till att stärka kvaliteten och likvärdigheten för alla barn och elever inom skola och fritidshem.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle

Förslaget tar hänsyn och säkerställer barns rätt till utbildning samt ger barn och elever tillgång till fler lärare och större sammanhang, vilket kan gynna både den sociala och pedagogiska utvecklingen. Tryggheten ökar genom att flera lärare och fritidshemspersonal har kännedom om barnen och kan finnas tillgängliga i övergångar och mellanrum under hela skoldagen.

Ickebeslut förskola

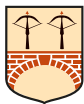
Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Även vid ett ickebeslut tillgodoses ovan nämnda artiklar men kommer att innebära en betydligt ökad risk för ojämlika förutsättningar och förstärker därmed skillnaderna mellan barn. Utvecklingen av kvalitet och likvärdighet riskerar att utebli, och verksamheten kan på längre sikt mista stabilitet i både bemanning och

pedagogik. Barnets bästa riskerar därmed att åsidosättas. När resurser binds i lokalkostnader istället för att satsas på personal försämras både trygg omsorg och pedagogisk utveckling, och barnens möjligheter till utveckling begränsas. Dessutom omsätts barns och vårdnadshavares synpunkter inte i praktiken, vilket minskar kan minska upplevelsen av delaktighet och inflytande.

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Om inget beslut fattas kommer tillgången till platser att förbli oförändrad på kort sikt. På längre sikt ökar dock sårbarheten för de mindre enheterna, särskilt vid personalfrånvaro och svårigheter vid rekrytering, pga. succesivt lägre elevunderlag. Detta kan i sin tur påverka möjligheten att hålla verksamheten öppen, samt försämra både kontinuitet och kvalitet i verksamheten.

Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Även vid ett ickebeslut tillgodoses ovan nämnda artikel men risken ökar att barnets bästa riskerar att åsidosättas. Utifrån att resurser binds i lokalkostnader i stället för att satsas på personal samt att de personella resurserna används ineffektiv. Det leder till ytterligare oregelbundet stöd och ojämlik tillgång till kompetens. Likvärdigheten i stöd och tillgänglighet försämras därmed.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle

Även vid ett ickebeslut tillgodoses ovan nämnda artiklar men kan leda till mindre möjligheter för kollegialt lärande samt gemensam planering som leder till ökade möjligheter för likvärdig och högkvalitativ undervisning.

Ickebeslut Grundskola

Artikel 2: Alla barn har lika värde, inget barn får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska barns bästa beaktas

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

Även om de ovan nämnda artiklarna formellt sett uppfylls vid ett ickebeslut, ökar risken för att skillnader mellan skolor och att tillgången till behöriga lärare, ämneskompetens och stöd fortsätter att variera. Avsaknaden av segregationsbrytande åtgärder innebär att ojämlika lärandemiljöer cementeras, vilket i praktiken innebär att barnets bästa riskerar att åsidosättas. Långsiktig hållbarhet, trygghet och kontinuitet riskerar att utebli när resurser inte kan omfördelas till personal och pedagogisk kvalitet. Dessutom får de elevröster som lyfts fram i processen begränsat genomslag när ingen organisatorisk förändring sker, vilket riskerar att reducera delaktigheten till enbart formella yttranden utan faktisk påverkan.

Artikel 18: Uppfostran och utveckling. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar ska få den barnomsorg de har rätt till.

Om inget beslut fattas kommer tillgången till platser att förbli oförändrad. Samtidigt kvarstår små enheters sårbarhet vid personalbrist både inom skola och fritidshem. Ett ickebeslut undviker nya resvägar och skolskjutsmoment för berörda elever.

Artikel 23: Att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället.

Även vid ett ickebeslut tillgodoses ovan nämnda artikel men vid ett ickebeslut ökar risken att barnets bästa riskerar att åsidosättas. Genom utebliven samordning minskar möjligheten till specialpedagogiskt stöd, närvarande elevhälsa i den omfattning som behövs och likvärdiga anpassningar över skolor.

Artikel 28: Om barns rätt till utbildning.

Artikel 29: Syftet med barnets utbildning är att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga och förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle

Även vid ett ickebeslut tillgodoses ovan nämnda artiklar men kan leda till mindre kollegialt lärande, samt begränsad ämnesexperts vilket i sin tur kan leda till lägre målpuppfyllelse.

Hur förhåller sig respektive handlingsalternativ till vad barnet/barnen framfört samt hur beaktas barns rättigheter i respektive handlingsalternativ

Barnen uttrycker att förskolan idag förknippas med glädje, lek och trygghet samt att de får hjälp av pedagoger vid behov. Förslaget för förskolan ligger i linje med barnens behov av kompetenta pedagoger och kontinuitet genom fler utbildade lärare och kollegialt lärande. Möjligheten till mindre barngrupper och ökad kvalitet stärker barnens rätt till likvärdig utbildning.

Risker som längre resväg, byte av förskola och förändrade sociala nätverk kan dock påverka barnens känsla av trygghet och glädje negativt. Dessa risker behöver hanteras och barnens rätt till delaktighet säkerställas.

Barn och elever inom grundskola och fritidshem framhäver behovet av en trygg miljö med kompetenta, engagerade och närvarande lärare, lagom arbetsbelastning, variation och pauser. De betonar respektfullt bemötande, tydliga regler, rättvis behandling, små klasser och arbetsro.

Både förslag A och B ligger väl i linje med dessa behov genom att stärka likvärdighet, tillgång till behöriga lärare och speciallärare samt förbättrad undervisningskvalitet. Kollegialt lärande och gemensam kompetensutveckling möter elevernas önskemål om kompetenta pedagoger.

Men även för barn och elever inom grundskola och fritidshem finns det risker så som längre resvägar, skolskjuts, större klasser under övergångsperioden samt byte av sociala sammanhang som kan påverka trygghet, arbetsro och trivsel negativt.

Ett ickebeslut skulle för förskolan innebära att små och sårbara enheter kvarstår, vilket riskerar att minska tryggheten och sociala möjligheter som barnen värdesätter. Resurser går till lokaler istället för personal, vilket kan leda till färre pedagoger och mindre stöd i lek och lärande – något barnen har uttryckt som viktigt.

För grundskolan riskerar bristen på behöriga lärare och olikvärdig undervisning kvarstå, vilket går emot elevernas behov av kompetenta och engagerade lärare. Stödinsatser och elevhälsa blir ojämlika, vilket påverkar tryggheten och arbetsro negativt. Stora skillnader mellan skolor består, vilket strider mot elevernas önskan om rättvisa och likvärdighet.

Generellt sätt minskar möjligheten att skapa nya sociala sammanhang och bryta segregation försvinner, vilket i sin tur minimerar chansen till en inkluderande och trygg miljö som både barn och elever efterfrågar. Barnets bästa äventyras både på kort och lång sikt.

Är det någon artikel i barnkonventionen vi inte kan leva upp till i respektive handlingsalternativ och vilka barngrupper riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda

Samtliga berörda artiklar i barnkonventionen är tillgodosedda utifrån båda förslagen.

Beskriv vilka andra intressen som kan finnas

Vårdnadshavare till berörda barngrupper

Det ligger i vårdnadshavare till samtliga barngruppers intresse att deras barn får goda möjligheter till en trygg och utvecklande vistelse i lärandenämndens samtliga verksamheter, oavsett vilken verksamhet det gäller.

Förskole-, fritids och skolpersonal kopplade till berörda barngrupper

Det ligger i förskole-, fritids och skolpersonals intresse att ha en fortsatt anställning, samt en god arbetsmiljö med goda möjligheter att genomföra sina respektive uppdrag.

Kommunens medborgare

Det ligger i en kommuns medborgares intresse att förskole- och skolstrukturen är långsiktigt hållbar och främjar kvaliteten i utbildningen. Det är också i medborgarnas intresse att kommunens resurser används effektivt och att beslut grundas på forskning, barnperspektiv och framtida demografiska behov. En genomtänkt skolstruktur bidrar till att kommunen är attraktiv för familjer, erbjuder god tillgänglighet till förskolor och skolor oavsett bostadsort och skapar förutsättningar för hög kvalitet i undervisningen.

Vilka positiva konsekvenser kan handlingsalternativen få i förhållande till andra intressen

Vårdnadshavare till barn inom förskolan

Genom att organisera verksamheten i större enheter skapas en mer långsiktigt hållbar struktur med högre kvalitet och likvärdighet. För vårdnadshavare kan det innebära en större tilltro till att förskolan erbjuder stabil omsorg och god pedagogisk kvalitet. Effektivare resursanvändning frigör medel till personal i stället för lokalkostnader. Dessutom främjar förändringen barnens sociala utveckling genom fler förebilder och nya kontakter, vilket många vårdnadshavare ser som en fördel för barnets självständighet och lärande.

Vårdnadshavare till barn och elever inom grundskola och fritidshem

Genom större och mer sammanhållen organisation ökar tillgången till behöriga lärare och ämnesspecialister, vilket minskar risken för lärarlösa lektioner och ger en mer stabil skoldag för eleverna, något som i sin tur minskar oron hos vårdnadshavare gällande undervisningens kvalitet. Samplanering och kollegialt lärande mellan lärare stärker den pedagogiska likvärdigheten, så att elever möter tydligare progression och liknande kvalitetsnivå oavsett klass eller enhet. För vårdnadshavare innebär det en tryggare förväntan på skolans arbetssätt, uppföljning och stödinsatser.

Mer heterogena sammanhang kan gynna barnens sociala utveckling, språk och studiemotivation, vilket många vårdnadshavare upplever som positivt för både trivsel och resultat. En mer effektiv organisation frigör resurser från lokaler till undervisning och elevnära stöd, vilket kan ge förbättrad tillgång till speciallärare, elevhälsa och insatser vid behov. Tydligare årskursstrukturer och fler vuxna i elevernas vardag, även i övergångar under skoldagen, bidrar till ökad trygghet och förutsägbarhet, vilket vårdnadshavare efterfrågar.

Förskolepersonal

Genom att organisera verksamheten i större enheter skapas bättre förutsättningar för kollegialt lärande och samarbete, vilket stärker den pedagogiska kvaliteten och ger personalen möjlighet att utvecklas tillsammans. En effektivare resursanvändning frigör medel till fler utbildade medarbetare, vilket minskar arbetsbelastningen och ökar kontinuiteten vid frånvaro. Större enheter ger också bättre möjligheter att matcha kompetens mot barnens behov, vilket gör arbetet mer professionellt och mindre sårbart. För personalen innebär detta en tryggare arbetsmiljö med fler kollegor att dela ansvar och erfarenheter med, samt ökad möjlighet till kompetensutveckling. På lång sikt skapar förslaget en mer stabil organisation som ger bättre planeringsförutsättningar och minskar risken för stress kopplat till bemanningsproblem.

Skol- och fritidshemspersonal

När skolorna organiseras i större och eller åldersindelade enheter skapas bättre förutsättningar för samarbete och kollegialt lärande. Detta stärker undervisningens kvalitet och ger personalen möjlighet att utveckla sin kompetens tillsammans med fler kollegor. Tillgången till behöriga lärare ökar, vilket minskar risken för lärlösa lektioner och ger en mer stabil arbetsmiljö. En effektivare organisation frigör resurser från lokalkostnader till undervisning, vilket kan innebära fler speciallärare och stödresurser som underlättar lärarnas arbete och gör det mer professionellt. Större enheter ger också bättre planeringsförutsättningar och minskar sårbarheten vid sjukfrånvaro, vilket skapar trygghet i arbetslaget. För personalen innebär detta en mer hållbar arbetsmiljö med tydligare strukturer, fler möjligheter till kompetensutveckling och ett ökat stöd i det dagliga arbetet.

Kommunens medborgare

Genom att skapa en mer långsiktigt hållbar organisation för både förskola och grundskola stärks kvaliteten och likvärdigheten i utbildningen, vilket bidrar till att alla barn får bättre förutsättningar för lärande och utveckling. Detta kan öka kommunens attraktivitet för familjer som söker en trygg och kvalitativ skolmiljö, vilket i sin tur kan påverka inflyttning och lokal utveckling positivt. Effektivare resursanvändning frigör medel från lokalkostnader till undervisning och stöd, vilket innebär att skattemedel används mer ändamålsenligt och ger större värde för medborgarna. Förslagen kan också bidra till att bryta segregation och skapa mer inkluderande miljöer, vilket stärker den sociala sammanhållningen i kommunen. På längre sikt kan en stabil och kvalitativ utbildningsorganisation höja elevernas måluppfyllelse och framtida möjligheter, vilket gynnar hela samhället genom ökad kompetensförsörjning och bättre förutsättningar för arbetsliv och lokal näringslivsutveckling.

Vilka negativa konsekvenser kan handlingsalternativ få i förhållande till andra intressen

Vårdnadshavare barn inom förskola

Förslagen kan medföra vissa negativa konsekvenser för vårdnadshavare, särskilt under en övergångsperiod. Omorganisationen innebär att cirka 50 av totalt 900 barn får längre resväg till förskolan, vilket kan leda till mer tid i bil och att barnen inte går på samma förskola som sina närmaste grannar. Detta kan skapa praktiska utmaningar i vardagen och påverka familjens logistik. För barn som behöver byta förskola kan förändringen innebära oro och anpassningssvårigheter, vilket i sin tur kan påverka vårdnadshavare som behöver stötta barnet i en ny miljö. Förändringen kan också påverka barnens sociala nätverk i närområdet, vilket kan upplevas som en nackdel för familjer som värdesätter närhet och kontinuitet. Även om förslaget syftar till att stärka kvaliteten på lång sikt, kan den initiala omställningen upplevas som krävande för vårdnadshavare, både känslomässigt och praktiskt. Det ställer höga krav på god planering och tydlig kommunikation från verksamheten för att minimera oro och skapa trygghet under förändringsprocessen.

Vårdnadshavare för barn och elever inom grundskola och fritidshem

Även för denna grupp vårdnadshavare, kan förslagen medföra vissa negativa konsekvenser, främst kopplade till förändrade resvägar och praktiska utmaningar i vardagen. Elever som idag går på mindre skolor, exempelvis Alsterbro, Kristvallabrunn och Flerohopp, kommer att behöva åka skolskjuts, vilket innebär ett extra moment i början och slutet av skoldagen. För vissa elever blir resvägarna längre, vilket kan leda till mer tid i skolbuss och påverka familjens logistik. För yngre barn, särskilt i förskoleklass och de lägre årskurserna, kan detta upplevas som en stor omställning och kräva mer stöd från vårdnadshavare. För familjer i socioekonomiskt utsatta områden, som Kungshall, kan längre resvägar innebära ytterligare belastning och skapa oro kring barnens trygghet. Under en övergångsperiod riskerar vissa klasser att bli större, vilket kan väcka frågor hos vårdnadshavare om undervisningens kvalitet och arbetsmiljön för barnen. Byte av skola kan också påverka barnens sociala nätverk och trygghet, vilket kan upplevas som en utmaning för familjer som värdesätter kontinuitet. Sammantaget innebär förslaget praktiska och känslomässiga utmaningar för vårdnadshavare, vilket ställer höga krav på tydlig kommunikation, välplanerad skolskjuts och stödinsatser för att skapa trygghet under förändringsprocessen.

Förskolepersonal

Förslagen kan medföra vissa negativa konsekvenser även för förskolepersonal, framför allt under omställningsperioden. Förändringen innebär att personal kan behöva byta arbetsplats eller anpassa sig till nya arbetslag, vilket kan skapa oro och osäkerhet. Större enheter kan initialt upplevas som mindre personliga och kräva tid för att bygga nya relationer och rutiner. För vissa medarbetare kan längre resvägar till arbetsplatsen bli en praktisk utmaning. Omställningen ställer höga krav på planering och samverkan, och under en övergångsperiod kan arbetsbelastningen öka på grund av förändringsarbete och behov av att skapa nya strukturer. Det finns också en risk att personal upplever minskad självständighet när organisationen blir större och mer centraliserad. Sammantaget kan dessa faktorer skapa stress och påverka arbetsmiljön negativt om inte förändringen genomförs med tydlig kommunikation, stöd och delaktighet.

Skol- och fritidshemspersonal

Liknande utmaningar som beskrivs gällande förskolepersonalen gäller även för dessa yrkesgrupper särskilt under omställningsperioden. Större enheter och fler elever kan inledningsvis upplevas som en utmaning och kräva tid för att bygga nya relationer och rutiner. Under en övergångsperiod kan arbetsbelastningen öka på grund av förändringsarbete, större klasser och behov av att skapa nya strukturer för trygghet och pedagogik. För fritidshemspersonal kan fler barn i samma miljö innebära högre krav på organisering och tillsyn, vilket riskerar att påverka arbetsmiljön negativt om inte resurser och planering är tillräckliga. Det finns en risk även här att personal kan komma att uppleva minskad flexibilitet och självständighet när organisationen blir större och mer centraliserad. Sammantaget kan dessa faktorer skapa stress och påverka trivselen om inte förändringen genomförs med tydlig kommunikation, delaktighet och stöd.

Kommunens medborgare

Förslagen kan medföra vissa negativa konsekvenser för kommunens medborgare, särskilt under en övergångsperiod. Omorganisationen innebär att flera skolor och förskolor förändras, vilket kan skapa oro och osäkerhet hos familjer och påverka den lokala identiteten i mindre orter där skolor har en central roll. För vissa hushåll kan längre resvägar till förskola eller skola innebära ökade kostnader och mer tid för transporter, vilket påverkar vardagslogistiken. Detta kan upplevas som särskilt belastande för familjer i socioekonomiskt utsatta områden. Förändringar i skolstrukturen kan också påverka sociala nätverk och lokalsamhällets sammanhållning, då barn och ungdomar sprids till nya miljöer. Under en övergångsperiod kan större klasser och trångboddhet uppstå, vilket kan väcka oro kring undervisningens kvalitet och arbetsmiljön för barnen. Sammantaget kan dessa faktorer skapa en känsla av otrygghet och motstånd mot förändring, vilket ställer höga krav på tydlig kommunikation, delaktighet och stöd från kommunen för att minimera negativa effekter.

Väg in barnets bästa i förhållande till andra intressen, vad väger tyngst och varför

Med barnets bästa som övergripande princip bedöms förutsättningarna vara goda och motsättningar begränsade. Det förutsätter att barns röster kontinuerligt inhämtas och ges betydelse, så att beslut inte påverkas av andra intressen som strider mot barnets bästa.

D Förslag till beslut

Föreslå beslut

Att lärandenämnden godkänner det förslag lärandenämnden anser bäst möter upp effektmålen i projektdirektivet för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Motivera beslut

Genom att godkänna något av de två förslagen för vidare beslut i kommunfullmäktige ges Nybro kommuns barn och elever bättre möjligheter att tillgodogöra sig sina lagstadgade rättigheter till en likvärdig, trygg och

kvalitativ utbildning. Förslagen skapar förutsättningar för en mer effektiv användning av skattemedel, stärker kompetensförsörjningen och bidrar till stabila lärmiljöer som kan kompensera för olika bakgrundsvillkor.

Beslutet utgår från barnets bästa och säkerställer likvärdighet i skolan samt beaktar samtliga berörda artiklar i barnkonventionen, inklusive rätten till utbildning och utbildningens syfte.

Beskriv eventuella kompensatoriska åtgärder för att säkra barns bästa

För att säkerställa barns bästa i samband med förändringar i förskole- och skolstrukturen behöver varje berörd rektor utgå från barnchecklistan för att tidigt kunna identifiera utmaningar och möta upp dessa med olika typer av kompensatoriska insatser. Utifrån dessa behov behöver organisationen planeras så att miljöer, arbetssätt och resursfördelning blir trygga, tillgängliga och utvecklande även under omställningen.

Det gemensamma barn- och elevhälsoarbetet blir specifikt viktigt under en förändrings och omställningsperiod där tät samverkan är avgörande för att kunna skapa en sammanhållen kedja av trygghet och stöd före, under och efter skoldagen. Genom detta arbetssätt kan personal gemensamt bygga nya relationer och rutiner i större enheter, samtidigt som barn och elever möter en förutsägbar, likvärdig och kvalitativ förskole- och skoldag.

Kommunikation och delaktighet blir också avgörande där personal, vårdnadshavare och barn löpande behöver få tydlig information och bjudas in till dialog för att öka förståelsen, minska oro och fånga upp förbättringsförslag. Parallellt behöver lärandenämnden bedriva systematisk uppföljning av barns och elevers upplevelse av trygghet, delaktighet och tillgång till stöd.

Vilka ska informeras om beslutet

Beslutet informeras och offentliggörs i enlighet med nämndens gängse rutiner.

Hur ska beslutet informeras

Beslutet informeras och offentliggörs i enlighet med nämndens gängse rutiner.

Hur och när ska beslut följas upp ur ett barnrättsperspektiv

Det är avgörande att barnens bästa beaktas i alla delar av den fortsatta processen. Dialogen med barnen ska värnas, särskilt genom att ta hänsyn till vad de har framfört inför beslutet och visa att deras röster är viktiga. Vid klassbildningar i den nya strukturen behöver ett tydligt barnperspektiv finnas, exempelvis genom att ha ambitionen att behålla hela klasser för att skapa trygghet.

Det behöver fortsatt skapas tydliga forum för barns och elevers röster, med nära koppling till elevråd/klassråd och ungdomsråd. Återkommande och transparent information till både vårdnadshavare och barn är viktigt, om vad som ska hända, när och varför. Alla ska involveras tidigt i processen, och riktlinjer för hur förändringen ska gå till måste vara klara innan informationen ges. Lärare ska vara väl informerade för att kunna svara på barnens frågor och skapa trygghet.

Vid nya förskole- och skolplaceringar är dialogen med vårdnadshavare central, eftersom det enligt skollagen är de som gör skolvalet. Riktlinjerna måste tydliggöra vad som gäller för barnens bästa och kommuniceras på ett sätt som tryggar vårdnadshavarna för att undvika oro hos barnen.